

མ་དེ་ཤི་གས་པ་ཤིག་པའི་གནའ་དཔེ་ཕྱགས་པ་ཐུགས་དཔེ་ཚུགས།

ARURA

ཕྱུ་གུ་ཐོག་གསར་ཉིང་གི་རྩམ་ཐར་བཞུགས་སོ།

ཁོ་མོ་ཕྱག་ལྷ་པ་པར་ཤིག་དང་དར་མོ་ཚུན་རམས་པ་མ་གས།

007

མི་རིགས་དཔེ་སྐྱུ་ལང་།

图书在版编目(CIP)数据

新老宇妥传/《藏医药经典文献集成》编委会。

北京:民族出版社,2005.1

(藏医药经典文献集成)

ISBN 7-105-06748-9

I.新… II.藏… III.宇妥云丹衮布—传记—藏语 IV.K826.2

中国版本图书馆 CIP 数据核字(2005)第 000062 号

新老宇妥传

(XIN LAO YU TUO ZHUAN)

编 者	藏医药经典文献集成编委会 青海省藏医药研究所
出版发行	民族出版社
地 址	北京市和平里北街 14 号
邮 编	100013
印 装	北京艺辉印刷有限公司
经 销	各地新华书店
开 本	850mm×1168mm 1/32
网 址	www.e56.com.cn
印 张	11.25
印 数	0001—2000 册
版 次	2005 年 1 月第 1 版
印 次	2005 年 1 月北京第 1 次印刷
定 价	17.00 元

该书如有印装质量问题,请与本社发行部联系退换
(藏文室电话:010-64234411-6509)

ཚུལ་མྱིག་འགན་འཁུར་པ། ཉིང་འཛིན་བཟ་ཤེས།
责 任 编 辑： 当 增 扎 西

༩༩ །།ཁ་ཕུ་ཐོག་གསར་རྟིང་གི་རྩམ་ཐང་།།

ཚུལ་པོ།	ཀོང་པོ་བདེ་རྒྱལ་དང་དར་མོ་སྒྲན་རམས་པ་སློབ་ཐང་ཚུལ་ཁྲགས་སྐགས།
ཚུལ་མྱིག་མ་བན།	པོད་ཀྱི་གསེབ་རིག་པའི་གནའ་དཔེ་རྒྱུགས་བཟླགས་དཔེ་ཚོགས་ཚུལ་མྱིག་ཚོགས་པ། མཚོ་མོན་ཞིང་ཆེན་པོད་ཀྱི་གསེབ་རིག་ཞིབ་འཇུག་ཁང་།
དཔེ་རྒྱུན་མ་བན།	མི་རིགས་དཔེ་རྒྱུན་ཁང་།
འཕྲེམས་ཞིབ་མ་བན།	མི་རིགས་དཔེ་རྒྱུན་ཁང་གི་པོད་ཡིག་ཚུལ་མྱིག་ཁང་།
གནས་ལུགས།	པེ་ཅིན་རྟོ་མིང་པེ་བྱང་ལམ་ཨང་14པ།
ཐུག་ཁྱིད་ཨང་གྲངས།	100013
ཁ་བར་ཨང་གྲངས།	010 - 64234411 - 6509
བརྒྱུད་འཛིང་མ་བན།	རྒྱལ་ཡོངས་ས་གནས་སོ་སོའི་ཞིན་ཏུ་པེ་ཆོང་ཁང་།
ཤར་འཁོབས་མ་བན།	པེ་ཅིན་དུ་ཕྱི་རྒྱལ་པར་འཁོབས་ཆེད་ཡིད་ཀྱང་སི།
དྲིབ་ཆེད།	850mm×1168mm 1/32
ཤར་རྟིག་	11.25
ཤར་གཞིའི་ཁྱིམ་ཐངས།	2005ལོའི་ཟླ་1པར་པར་གཞི་དང་པོ་བཟླགས།
ཤར་ཐངས།	2005ལོའི་ཟླ་1པར་པེ་ཅིན་དུ་པར་ཐངས་དང་པོ་བརྒྱབ།
ཤར་གྲངས།	0001 - 2000
རིན་མོང་།	སྒོར་17.00

ཚུན་འགྲོའི་གཏམ།

བོད་ཀྱི་གསེབ་རིག་པ་ལ་ཁོང་བཞི་སྟོང་ལ་ཉེ་བའི་ལོ་རྒྱུས་ལྟོན་ལ། དེ་ནི་གནའ་བོའི་བོད་ཀྱི་གསེབ་རིག་ཁྲུང་གཞིར་བྱས་སོགས་ཀྱི་གར་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཐིག་ལ་སོགས་པའི་གསེབ་རིག་པའི་ཉིང་བཅུད་བསྐྱེད་བྱས་ནས་སྤྱབ་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། གཞུང་ལུགས་ཀྱི་མ་ལག་ཆ་ཆར་ཞིང་ལག་ལེན་གྱི་ཚུང་བྱང་ལྟན་སྤྱུལ་ཆོགས་པ་དང་། མི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་མངོན་པར་བསྟུང་བའི་གསེབ་དབྱེད་ཀྱི་རིག་པ་ཞིག་ཡིན་པས་ན། རྩ་མོ་ཞིག་ནས་འཛམ་གླིང་ཁྱབ་ཁོངས་ཀྱི་གསེབ་རིག་སྤྱི་བ་རྣམས་ཀྱིས་གདིང་འཛིན་ཆེན་པོ་གནང་ལུས་སུ་མཆིས།

བོད་ཀྱི་གསེབ་རིག་པ་ལ་གཞུང་དང་ལག་ལེན་གྱི་བསྐྱབ་བཅོས་བསྟངས་ལས་འདས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་སྟེ། དེ་ནི་ནང་དོན་གྱི་ཐད་གསེབ་རིག་ལོ་རྒྱུས་དང་། ཁྲུང་གཞིའི་གཞུང་ལུགས། བད་ཐོག་ལག་ལེན། རྒྱན་རྩས་སྤེབ་བཟོ། ལུས་ཁམས་བདེ་སྤྱང་ལ་སོགས་རིག་ཆུང་ཡོངས་སུ་འདུས་ཡོད་པའི་རྣམ་པའི་བར་མཛོད་ཅིག་ལགས། དེ་ལ་ཏང་དང་སྤྱིད་གཞུང་གི་ཐུགས་འཁྱར་དང་བརྩེ་མཐོང་ཆེན་པོའི་འོག་ཉེ་མར་བོད་ཀྱི་གསེབ་རིག་པ་རྒྱན་འཛིན་དང་དར་སྤེལ་གང་ལེགས་སྤྱང་ཡོད་ལ། གནའ་གཞུང་གང་མང་ཞིག་ཀྱང་དཔེ་རྒྱན་འབྲེམས་སྤེལ་བྱས་ཐིག་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་ད་དུང་གནའ་དཔེ་མང་པོ་ཞིག་སྤར་བཞིན་འདུས་སོས་རུལ་གྲོག་སྤེབས་པའམ། ཡང་ན་མིའི་ཚོལ་བས་དབང་གིས་གཏོར་བརྒྱག་ཆད་མཆིན་སྤེབས་ཀྱི་ཡོད་པས། གང་ལྟར་སྐོས་སྤྱང་སྟོབ་མ་བྱས་ཆེ་རིག་ཐང་གཞུག་ཏུ་མེད་པའི་གནའ་དཔེ་གང་མང་ཞིག་ཙམ་བརྒྱག་རྒྱན་ཆད་ཏུ་འགྲོ་ཉེན་ཆེ།

དེ་ལ་ཐོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པ་ཉིད་ཚུགས་ཡོངས་ནས་རྒྱན་འཛིན་དང་དར་
 གྲེལ་གཏོང་རྒྱའི་དམིགས་ཡུལ་བཅངས་ནས་ང་ཚོས་༡༠༠༩ལོར་མཆོ་སྒྲོན་ཞིང་
 ཆེན་ཐོད་ཀྱི་གསོ་རིག་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་གཙོ་བོར་བྲིད་བྱས་པའི་“《ཐོད་ཀྱི་གསོ་
 བ་རིག་པའི་གནའ་དཔེ་ཚུགས་བསྡེགས་དཔེ་ཚོགས་》ཚུམ་སྡེག་ཚོགས་པ་”སྡེག་
 འཇུགས་བྱས་པ་དང་། གནའ་དཔེ་འཚོལ་སྤྱད་དང་དག་སྡེག་དང་ཚུམ་སྡེག་
 བཅས་ཀྱི་ལས་སྒྲུབ་ཕྱི་ཁོང་དཔེ་རྒྱན་དང་འབྲེམས་སྡེལ་གྱི་བྱ་བ་ཡང་འགོ་བརྩམས་
 ཟིན་ཡོད། དཔེ་ཚོགས་འདི་ནི་ཕ་སྤུ་ན་མ་མཆིས་པའི་རིག་གནས་ཀྱི་ལས་གྲ་ཆེན་
 པོ་ཞིག་ཡིན་ལ། འདི་ཉིད་ཐོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་གནའ་དཔེ་ཡོད་དོ་ཙམ་
 འདུས་པའི་དཔེ་ཚོགས་ཤིག་ཏུ་འབྱུང་བར་བྱེད་རྒྱ་ནི་ང་ཚོའི་བསམ་འདུན་ཡིན་
 ལ། དེ་ལྟར་བྱེད་སྒྲུབ་པའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱང་ང་ཚོར་ཡོད།

དེ་ལྟར་དཔེ་ཚོགས་འདི་ཐོག་མར་དཔེ་རྒྱན་བྱེད་པའི་སྒྲོ་དང་བརྒྱན་ནས་
 འདིར་ཁོ་བོས་བྱ་བ་ཞག་ཆེན་པོ་འདི་ཚུགས་གང་ཐད་ནས་བྱ་བ་ལམ་སྟོང་ཡོང་
 བའི་བཀའ་ཤིས་སྟོན་འདུན་ཞུ་རྒྱུ་དང་། དེ་བཞིན་ཐོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པ་ལ་ལྷག་
 བསམ་དཀར་བའི་ཡུལ་དང་ཚུགས་སོ་སོའི་སྡེས་ཏུ་ཀྱན་ནས་ཀྱང་ལས་གྲ་འདིར་
 ཚུགས་གང་ཐད་ནས་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་རོགས་འདེགས་བྱེད་པའི་བསམ་འདུན་ཞུ་
 རྒྱུ་ཡིན།

ཞེས་འོ་ཚོགས་ཆེན་ནས།
 ༡༠༠༩ལོའི་ཟླ་༧བར།

མཆམས་སྒྱུར་བའི་གཏམ།

ཁ་བ་རི་བོའི་བཅུ་ཕྱག་རིག་གནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བོད་མི་རིགས་ཀྱིས་འཛིན་
ཉེན་སྒྱུའི་ཕན་བདེ་གཞི་མར་གྱུར་པའི་སྒྲོའི་རིག་པ་མཐའ་དག་སྒྱུ་ལ་བཏགས་
པའི་མིང་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་རྗེས་འཛིན་གྱི་ཐབས་མཚོན་དམ་པར་
གྱུར་པའི་གངས་ཅན་གསེ་བ་རིག་པ་ནི་བོད་མི་རིགས་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲོལ་རྒྱན་
དར་སྒྲེལ་མཛད་ཅིང་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ལ་ཕན་པ་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་པའི་རིག་པ་
ཞིག་ཡིན་སྟབས། རིས་སྤྱ་མ་ཆད་པའི་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ལ་ཕན་པའི་ལས་
དོན་ཁོ་ན་སྐྱབ་པའི་རིག་པ་ཞིག་ཏུ་འཁུམས་ཤིང་སྒྱུ་ཚོགས་དང་དྲུས་རབས་རི་
འབྲུ་ཞིག་གི་ནང་དུ་འབ་མཁོ་གལ་དང་ཕན་ཐོགས་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་པ་ནི་དོན་
དངོས་ཀྱིས་ཉིང་ནས་བྱུང་པའི་གནས་ལུགས་ཤིག་ཡིན་པས་མི་སྤྱ་དང་སྤྱ་ཞིག་
གིས་ཀྱང་བསྟོན་འདིང་དང་སྒྲིག་བཤད་བྱ་བར་མི་བྱས་སོ། །རང་རེའི་ལོ་རྒྱུས་
ཡིག་ཆར་དང་ད་ཡོད་བརྟན་བཙས་གྱི་དཀར་ཆག་ལྟར་ན། གཡུང་རྒྱུད་པོ་ན་
ལུགས་ཀྱི་དྲང་སྟོང་དཔུང་བྱ་བྱི་ཤེས་ནས་སྒྲན་པ་དྲུང་གི་ཐོར་ཙག་ཅན་བར་
དང་། རྗེ་བཙུན་གཡུ་ཐོག་རྟིང་མ་ཡོན་ཏན་མཐོན་པོ་ནས་གཏིར་སྟོན་གྲ་བ་
མཛོན་ཤེས་གྱི་བར། ཕེ་རོ་ཙ་ན་ནས་ལོ་ཆེན་རིན་ཆེན་བཟང་པོའི་སྐབས།
བྱང་རྒྱར་རྣམ་གཉིས་ནས་ཀོང་རྒྱལ་ཡབ་སྲས། མི་དབང་མྱེ་སྤྱད་རིན་པོ་ཆེ་
ནས་སྒྲན་ཅིས་མཁས་དབང་མཁྱེན་རབ་ལོ་བྱ་ལ་ཐུག་པའི་དྲང་སྟོང་མཁས་
བྱུང་རིམ་ཕྱོད་བཟང་གིས་མི་ལངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྱུ་རྒྱུ་ལས། དཔལ་ལྷན་
རྒྱུད་བཞིའི་དཀོངས་འགྲེལ་དང་ཡན་ལག་བརྒྱུད་པའི་དཀོངས་འགྲེལ་གཙོ་བྱས་
པའི་གསེར་རིག་གི་བརྟན་བཙས་རི་བོའི་གཏོས་དང་མཉམ་པ་རང་གིས་མཛུལ་ན་

དད་པའི་སྤྱི་ཁོར་གཤེས་ཆེན་གཞན་ལ་རོམ་ན་ལ་རྒྱའི་སྤྱོད་པ་རྒྱས་པ་འདིས་
པོད་ཀྱི་གསེབ་རིག་པའི་མོ་རྒྱས་རིང་ལ་གཞུང་མན་རག་གི་ནང་རོན་ཕུན་སྤྱོད་
ཆོག་པ་ཞིག་ཡིན་པ་རྒྱུད་གསལ་པོ་བྱས་འདུག

འོན་ཀྱང་མིག་སྤར་སྤྱི་ནང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་དུ་མའི་དབང་གིས་རང་པོའི་གསོ་
རིག་ཐད་ཀྱི་གཞུང་མན་རག་གི་གདམས་པ་མང་པོ་ཞིག་ཉམས་ཉེས་སྤྱུར་དང་
འབྱུར་སྤྱོད་ཡིན་པའང་ཀུན་གྱིས་མཆིན་གསལ་ལགས་པས། ད་ལྟའི་དུས་
འདིར་བདག་ཅག་ཆོ་རིག་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོང་ཟོང་ཁོན་དང་ཡུལ་ཡུང་གི་
བྲག་པའི་ཁོ་པན་ནམ་ཚུགས་རིས་ཅན་གྱི་ལྟ་བུ་སྟགས་རིང་དུ་དོར་ནས་མི་
རིགས་ཀྱི་རིག་གནས་ཡིད་བཞིན་ལོར་བྱ་ལྟ་བུ་འདི་ལ་སྤྱིར་ཁོར་ནས་གཙུག་ཅེས་
གཅེས་སྤྱོད། དེ་བཞིན་རིས་སྤྱི་མེད་པའི་འཛམ་གླིང་གི་མའི་རིགས་ཡོངས་ལ་
པན་དུ་རེ་བའི་ཀུན་སྤོང་རྣམ་དག་གི་སྒོ་ནས། རི་རྒྱལ་རྒྱན་པའི་གཏོས་དང་
མཉམ་པའི་བོད་ལྷགས་གསེར་རིག་གི་གཞུང་མན་རག་རྣམས་ལ་འོལ་ཆོད་དང་
རང་བཟོ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་སྤར་ལས་སྤྱོད་པའི་རང་སྟོག་འདོན་སྤྱོད་སྤྱོད་དང་
འཆོལ་སྤྱད་ལེགས་སྤྱི་བྱེད་རྒྱ་བཅས་ནི་འོན་ཀྱང་གསལ་གནད་ཆེ་བའི་བསྐྱེད་བཞིག་
རེད།

དེའི་ཕྱིར་མཆོ་སྤྱོད་ཞིང་ཆེན་བོད་ཀྱི་གསོ་རིག་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་མིང་
དོན་མཚུངས་པའི་སྒོ་ནས་བོད་ཀྱི་སྤྱོད་ཆོས་རིག་པ་རྒྱད་འཛིན་ཡག་པོ་ཞིག་དང་
གསར་བཏོད་གོང་སྤེལ་གྱི་ཟང་གཞི་བཟན་པོ་ཞིག་འཇུགས་སུ་བའི་ཆེད་དུ།
ད་ལྟའི་དུས་རབས་དང་སྤྱི་དུས་བཟང་པོའི་གོ་སྐབས་དམ་འཛིན་རང་མི་
དངོས་ལོར་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་པ་ལྷགས་གཅིག་དུ་བསྐྱེད་ཞིང་མིག་རྒྱར་རིང་བའི་
དུས་གཞི་དང་བཅས་ཉི་རང་པོའི་སྤྱོད་ཆོས་སྤོང་གི་མཁོ་གལ་ཆེ་བའི་གནད་དུ་
དང་བཟུན་བཅོས་ལག་དུ་ཟིན་ཏེ་ཅག་ཚུགས་གཅིག་དུ་བསྐྱེད་ཉི་པར་དུ་
བཟུན་པའི་དགེ་བ་འདིས། ད་ལྟ་ཅམ་མ་ཟད་འབྱུང་འབྱུར་བོད་ཀྱི་སྤྱོད་ཆོས་
བཟུན་པ་ཉིད་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བར་བསམ་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་

ཉུས་པ་ཐོན་ཐུབ་ཅིང་ལུས་ཅན་ཀྱན་གྱི་སྤྲིག་འཆོའི་དཔལ་དུ་འབྱུང་བར་གདོན་
མི་ཟ་བས་ན། འོ་སྐྱལ་ཐུན་མོང་གིས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ཁྱ་འོས་པའི་ལས་དོན་གལ་
ཆེན་ཞིག་རེད་ཅེས་སྟ་ཅང་དགའ་ཆོར་དང་བཅས་མཆམས་སྦྱར་བའི་ཆོག་ཏུ།

ཁོ་ཅུ་ཆོན་མ་གྱིས།

སྤྱི་ལོ་༡༠༠༩ལོའི་ཟླ་༡༡ཆོས་༡༩ཉིན་ལ།

དག་མྱིག་པའི་གསལ་བཤད།

པོད་ཟེལ་མོ་སྒྲིང་བ་ཞེས་སུ་གྲགས་པ་འཛམ་གླིང་གི་ཡང་ཕྱིར་དུ་གནས་
པའི་མི་རིགས་ཉིད་ལ་གནམ་གྱིས་ས་བཀབ་པ་ལྟ་བུའི་ཚོན་ཕྱོན་དྲན་དབང་དམ་
པ་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ལས། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱིས་གཙོས་པའི་བརྒྱ་ཕྱག་རིག་
པའི་གནས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་སྒྲུག་པའི་ཤེས་རིག་བང་མཛོད་ནི་མིན་པའི་མཐར་
ཡང་རྒྱབ་པ་མེད་པ་ཞིག་མཆིས་པ་ལ་སྤུས་ཀྱང་བསྟོན་དུ་མེད་དོ། ། དེ་ལས་
གནས་བརྒྱའི་ཡ་གྲུལ་གཞན་རྗེས་འཛིན་གྱི་ཐབས་མཆོག་དམ་པར་གྱུར་པའི་
པོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པ་ནི། རྗེ་གཡུ་ཐོག་ཆེན་པོས། མི་ན་བར་གནས་པར་
འདོད་པ་དང་ན་བ་གསོ་བར་འདོད་པའི་གང་བཤག་གིས་གསོ་བ་རིག་པའི་མན་
རག་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་འཕྲོ་བ་མའི་
རིགས་ལ་མན་པ་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་པའི་རིག་པ་ཞིག་སྟེ། དེར་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དུས་
ཡུན་ཏུ་ཅང་རིང་ཞིང་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་མ་ལག་ཆ་ཆར་ཡིན་པ་མ་ཟད། སྤན་
དུང་གྱི་རིགས་ལམ་ཁྱད་དུ་འཕགས་ཤིང་མན་རག་ཉམས་ཚུངས་ཕུན་སུམ་
ཆོག་ཤིང་གུ་ཤོ་མ་པ་ཞིག་མཆིས་ལྟབས། དེང་སྐབས་རྒྱལ་ཁབ་ཕྱི་ནང་ཀུན་ཏུ་
ཆོན་རིག་པ་མཁས་ཅན་དག་གིས་རྒྱུགས་ཡོངས་ནས་སྒོ་བ་སྒྱུར་དང་ཞིབ་འཇུག་
གི་ཤོ་མ་ལྟབས་མཁྱེགས་ལེན་བྱེད་བཞིན་པ་དང་། རང་རིེ་རྒྱལ་ཁབ་ནས་ཀྱང་
ཉང་གི་མི་རིགས་མིན་རྒྱས་དོན་འཕྲོལ་དང་རྒྱབ་རྒྱུད་གསར་སྟེལ་བྱེད་པའི་
འཕྲོས་དང་བསྟན་ནས་པོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ལས་དོན་ཉིད་སྟོན་ཀུན་ནས་
ཉམས་པ་སོར་ཆུད་དང་མ་ཉམས་གོང་སྟེལ་གནང་ཏེ་ཉམས་དགའི་ཡུལ་ཁམས་
ཤིག་ཏུ་བསྒྱལ་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཕྱི་ནང་གི་འགལ་ཁྱེན་དུ་མའི་དབང་གིས་རང་
རིེགས་རིག་ཐད་ཀྱི་གཞུང་མན་རག་གི་གདམས་པ་གང་མང་ཉམས་ཉེས་སུ་

ལྷ་དང་འཕྲུལ་ལྷ་ཡིན་པའང་རྩོམ་མིག་མཐོང་ལག་བྱིན་ཏུ་འབྱུངས་ཤིང་།
 བོད་ཀྱི་གསེང་རིག་འདི་ཉིད་གནའ་པོའི་རིག་གནས་ཤིག་ཡིན་པའི་ངོས་ནས་བྲུབ་།
 རི་རྒྱལ་རྒྱན་པོའི་གནས་དང་མཉམ་པའི་གཞུང་མན་རག་གི་གསུང་རབ་དེ་
 རྣམས་ལྷ་ལས་རྒྱལ་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲིག་འདོན་ལྷ་སྒྲིབ་དང་འཛོལ་སྤྱད་ལེགས་
 རྒྱལ་བཅས་བྱེད་རྒྱ་ནི་ཐོག་མར་བསྐྱབ་དགོས་པའི་སྤང་གཞིའི་ལས་ཀ་གསལ་ཆེན་
 ཞིག་ལྟེང་སྒྲིལ་ཆེ་རིག་འདིན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་བཤམ་པའི་
 ཏུས་རབས་ཀྱི་འགན་འཁུའི་ཞིག་ལགས། དེའི་ལྷ་རྩེ་རྩེ་རྩེ་སྤྱུས་ཀྱི་ལས་འགན་
 དང་ཏུས་རབས་ཀྱི་སྤང་བུ་ལྷ་ལ་མདོ་དབུས་མཐོ་སྤང་ཞེས་པའི་བྱ་བ་མིག་ཁོར་
 ལྷག་མོད་ཏུ་འཕེལ་རྒྱས་ལྷ་སྤང་པའི་གནའ་པོའི་གསེང་དབུད་རིག་པ་འདིའི་སྒྲིག་
 དབུགས་རྒྱན་བསྐྱངས་བྱེད་ཅིང་། བོད་ཀྱི་གསེང་དབུད་རིག་པར་སྤྱང་བཅོན་
 དང་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་པར་སྒྲོ་བ་བཟས་པའི་རྣམ་དཔྱད་ཅན་མང་པོར་རྒྱ་ཆ་མཁོ་
 རྒྱུད་ཀྱི་སྒོ་འཕར་ཡངས་པོར་བྱེས་པ། རང་ལྷགས་ཀྱི་གཞུང་རྒྱང་འདིན་པ་ལ་
 ལྷ་རབས་སྒྲན་ཐོགས་སྤྱབ་པ། ཉམ་ཐག་ནད་པའི་ལྷས་སྒྲིག་ལ་གཟིར་པའི་ནད་
 རིགས་ཙམ་དུ་འཛུམས་པར་བྱས་པའི་གཞུང་ལྷགས་ཀྱི་རྒྱབ་རྟེན་དང་མན་
 རག་ཟབ་མོའི་གདམས་པ་ཆིག་སྤྱབ་ཀྱི་སྒྲོར་མང་ཏུ་བཅའ་ནས་ནད་ཀྱི་རྒྱག་
 བསྐལ་ལས་སྒྲོ་བ་པར་རྩོམ་ཐོགས་པ་བཅས་མདོར་ན་གངས་ཅན་གསེ་བ་རིག་པ་
 འདི་ཉིད་མིང་དོན་མཚུངས་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱུད་འདིན་ལེགས་པོ་ཞིག་བྱེད་པའི་
 ཆེད་ཏུ། རེད་ཅག་མཚོ་སྒྲོན་ཞིང་ཆེན་བོད་ཀྱི་གསེང་རིག་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་
 འབྲེལ་ཡོད་ཆེད་མཁས་མི་སྣ་ཙམ་འཇུགས་དང་གསེ་བ་རིག་པའི་གནའ་དཔེ་དག་
 རྒྱལ་གི་མི་སྣ་ཆེད་བསྐྱོས་བྱས་ཏེ། ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་དང་། གཞུང་ལྷགས་བསྐྱན་
 བཅོས། མན་རག་ལག་ལེན། རྒྱན་སྒྱུར་སྒྱུང་བྱང་། སྒོ་སྒྲན་འབྲུངས་དཔེ།
 གནམ་རིག་སྐར་ཅིས་སྐགས་ཀྱི་དཔེ་རྒྱན་དཀོན་པོའི་རིགས་གཙུག་པོར་བབྱང་
 ཐོག་《བོད་ཀྱི་གསེ་བ་རིག་པའི་གནའ་དཔེ་རྒྱགས་བསྐྱེགས་དཔེ་ཆོགས》ཞེས་
 པའི་དཔེ་ཆོགས་འདི་ཆོས་རྒྱལ་བྱས་པ་ཡིན་ཞིང་། དཔེ་རྒྱན་ཐད་དཔེ་དེབ་འདི་

རེ་བཞེན་མཛད་པའི་མ་རྒྱལ་གྱི་མ་ཕྱི་དང་ནང་དོན་ལ་མ་བརྟེན་པར་ལག་ལེན་
དུ་འཁྱོལ་གང་ཐུབ་བྱས་ཏེ་དཔེ་རྙིང་ལག་དུ་སོན་ན་ཅག་དག་གྲིག་དང་དཔེ་
རྒྱན་འགྲེམས་སྒྲིལ་བུ་རྒྱ་ཡིན།

དེ་ལ་《གཡུ་ཚོག་གསར་རྟེན་གྱི་རྣམ་ཐར་》ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་《བོད་ཀྱི་གསོ་
བ་རིག་པའི་གནའ་དཔེ་རྩོགས་བསྡེགས་དཔེ་ཚོགས་》ཞེས་པའི་དཔེ་ཚོགས་ནང་
གསེས་ཀྱི་དེབ་བདུན་པ་ཡིན་ལ། ལྷ་སའི་དཔར་ཤིང་གཞིར་བྱས་ནས་བསྡེགས་
པའི་དེབ་འདིའི་ནང་གཡུ་ཚོག་གི་རིགས་རྩ་བོད་དུ་རི་ལྷར་མཆེད་ཚུལ་དང་།
གཡུ་ཚོག་གསར་རྟེན་གཉིས་རྒྱ་གར་དང་། བལ་པོ། ཏ་འིག་སོགས་ཤུ་ལྟ་
ལན་གངས་གང་མང་ཐེབས་ནས། མཁས་ཐུབ་གཉིས་ལྷན་གྱི་སྒྲོབ་དཔོན་ཅན་
དེ་མ་སོགས་བཞེན་ཚུལ་དང་། གཞན་རྗེས་འཛིན་གྱི་གསོ་བ་རིག་པ་གཙུག་
ཏེ་བརྩམས་རིག་པའི་གནས་ཀྱན་ལ་གསན་སྐྱབས་མཛད་ཚུལ། ད་དུང་ཕྱི་
རབས་ཀྱི་དོན་དུ་མན་དག་ཡོན་ཏན་ཀྱན་གྱིས་རྒྱག་པའི་རྒྱད་བཞི་ཉུ་འུ་
བརྒྱམས་ཆོས་རི་པོའི་གཏོས་དང་མཉམ་པར་མཛད་ནས། ཀྱང་པོ་རྣམས་ལྷང་དུ་
རྒྱན་གྱི་སྒྲོབ་ལྟ་བུ་བྱ་བ་དང་། ལུ་མ་རྩོན་ཡེ་ཤེས་གཟུངས་ལྟ་བུའི་ཚུལ་ལྷན་གྱི་
སྒྲོབ་མ་ནམ་མཁའི་སྐར་ཆོགས་རི་བཞེན་བརྒྱུངས་ཚུལ། དེ་མིན་འཕྲོ་བ་ནད་
པའི་ཆོགས་འཆི་བདག་གི་ཞགས་པ་ལས་བཀྲོལ་པའི་འཕྲོ་དོན་གཉེར་ཚུལ་
སོགས་ཞིབ་ཆགས་ཡོད་པ་གང་ལའང་ཆེ་བརྗོད་དང་རྩོམ་འདོགས་ཀྱི་ཆ་མི་རྣམ་
པར་དོན་གསལ་ལ་ཁྱུངས་བཅུན་པའི་སྒྲོན་ནས་བཞུན་ཡོད།

དེ་ཡང་དཔེ་ཚོགས་འདི་ཉིད་དག་གྲིག་དང་ཚོམ་གྲིག་བྱེད་པའི་ཙ་འཛིན་
འདི་ལྟ་ཡིན་ཏེ། ༡. ཡི་ཞེ་ལོར་བ་དང་དོགས་གཞི་ཅན་རྣམས་ལ་མིང་ཆོག་གང་
དེའི་རྗེས་སྟུ་རྟགས་[]འདིའི་ནང་དག་བཙས་བྱས་ཡོད། ༢. གཞུང་ཆོག་ཆད་
པར་འདོད་པ་རྣམས་རྟགས་()འདིའི་ནང་དུ་ཁ་སྐོང་བྱས་ཡོད། ༣. ཚོམ་པ་
པོའི་མཆན་རྣམས་གཞུང་དངོས་ཀྱི་ཡིག་གཟུགས་ལས་ཁྱུང་ཙམ་བྱས་ནས་
བཀོད་ཡོད། ༤. མ་ཡིག་མི་གསལ་བའམ་གཞུང་ཆོག་ཆད་པ་རྣམས་ལ་ཁ་སྐོང་

བྱེད་མ་བྱས་པ་ཉགས་.....འདིས་མཆོན་པར་བྱས་ཡོད་ལ་གྲག་ཉགས་(>)
 འདིའི་ནང་དུ་མ་ཡིག་གི་ཤོག་གྲངས་སམ་ཐིག་ཐེང་ཅི་ཙམ་ཞིག་ཆད་ཡོད་པ་
 གསལ་བཤད་བྱས་ཡོད། 4. རྩ་ཆ་དང་རྩ་མ་ཆ་སྟགས་མུ་སྟེའི་རིགས་ནམས་
 དག་ཡིག་མཁས་པའི་ཁ་རྩ་ལྟར་ཉ། སྟག་ཆ་དང་རྩ་ཆ་ཞེས་ཆོག་སྟོགས་དང་
 བཞེབ་ན་མ་བཅགས་མི་འདོགས་ཤིང་། སྟག་པོའི་མུ་དང་རྩ་མཆོའི་མུ་ཞེས་
 པ་འམ་མུ་མིང་རྒྱུ་པའི་སྐབས་སུ་མ་བཅགས་འདོགས་ཞེས་པ་ལྟར་སྟུར་ཡོད།
 ལན་མུ་ཞེས་པ་ནི་པོད་ཀྱི་གསེབ་རིག་པའི་དཔེ་གཞུང་མང་ཆེ་བར་བཞུན་ནས་
 དམིགས་བསལ་དུ་མ་བྱུར་སྟུར་ནས་བཞོད་ཡོད།

འདིར་ང་ཆོད་ག་སྟེག་མི་སྟེའི་ཤེས་བྱའི་རྩ་ཆ་དང་མན་ཞིང་དཔེ་རྟོག་དག་
 སྟེག་གི་ཉམས་ཚུང་ཞན་པའི་དབང་གིས་མ་རྟོགས་འགལ་འབྲལ་གྱི་ཆ་གང་མང་
 ཡོད་མིད་པ་ལ་རྩ་ཆའི་སྟོག་པ་པོ་ནམས་ཀྱིས་དགོངས་འཆར་སྟུགས་པར་གནང་
 བར་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཞུའོ། །

མཆོ་སྟན་ཞིང་ཆེན་པོད་ཀྱི་གསེབ་རིག་ཞིབ་འཇུག་ཁང་ནས།
 《པོད་ཀྱི་གསེབ་རིག་འདི་གནང་དཔེ་སྟེགས་བསྟུགས་དཔེ་ཆོགས་》ཙམ་སྟེག་ཆོགས་པ་
 རྩེ་མ་ ༣༠༠ ལོའི་ཟླ་༡༥འི་ ༣༡ཆེས་ཉིན།

ཚུལ་པ་པོ་རྒྱུད་མདོར་བསྟུན།

གཡུ་ཐོག་རྟིང་མའི་རྣམ་ཐར་གཟི་བཞིན་དེན་པོ་ཆེའི་གཏེར་མཛོད་ཅེས་
བྱ་བའི་བྱ་བ་པོ་ཀོང་པོ་བདེ་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་ཐར་སོགས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རྒྱ་ཆ་མ་རྟིང་
ཀྱང་། གཡུ་ཐོག་རྟིང་མ་དང་དུས་མཉམ་དུ་དུས་རབས་བདུན་པའི་ནང་ཡུལ་
ཀོང་པོའི་ཚུགས་སུ་འབྱུངས་པའི་འཆོ་བྱེད་མཁས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། གཡུ་
ཐོག་རྟིང་མ་ཡོན་ཏན་མགོན་པོའི་བྱགས་སྒྲས་དམ་པ་ལྟ་དང་སྒྲ་མའི་རྗེས་སུ་
བཟུང་བའི་སྐལ་ལྷན་གྱི་སློབ་མ་ཞིག་ཡིན་པ་གོར་མ་ཆག དེ་ཡང་རྣམ་ཐར་
ལས། རྩལ་མ་མོ་བྱིའི་ས་ག་ལྷ་བའི་ཆོས་གསུམ་ཉིན་གཡུ་ཐོག་འདྲེ་རྗེ་བཟོས་
ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་མཛོད་པ་བཟུང་བའི་རུབ་མོར་ཀོང་པོ་བདེ་རྒྱལ་ལ་
མཛོན་སྒྲུལ་དུ་བྱང་ཐེད་མཆར་མོ་སྒྲན་རྒྱལ་ཐོགས་པ་བརྒྱད་ཟུང་ནས་བུའོད་ཀྱི་
མཁས་པ་གཡུ་ཐོག་པའི་རྣམ་ཐར་བྱས་ཤིག་གསུངས་པ་དང་། ཡང་རྩལ་མ་མོ་
བྱིའི་ལོའི་རྒྱ་རྟིང་ལྷ་བའི་ཆོས་བཅ་ལཱ་དཔོན་སློབ་རྣམས་ཀྱིས་བདུད་ཅི་སྒྲན་
སྒྱུ་བྱིད་བང་དང་། རྟོད་སྒྱུང་བརྒྱད་ཀྱི་དབང་། ལྟ་དང་དྲང་སྟངས་རྣམས་ཀྱི་
བྱིས་སྒྲབས་སྒྱུ་བ་བྲལ་མཛོད་པས་རུབ་མོར་ཡང་རྗེ་ལམ་དུ་མི་དཀར་པོ་གསུམ་
ཀྱི་ཁྲིད་ནས་ལྟ་ལྟ་ལྟ་ལྟ་སྒྲུབས་པ་དང་སྒྲན་པའི་རྒྱལ་པོའི་སྒྲ་བྱང་དུ་ནོར་བུ་མེ་
ཤལ་ལས་སྒྱུ་བ་པའི་ཁྲི་གཅིག་བཅའས་པ་ལ། རྒྱན་པའི་རྒྱལ་པོའི་ཞལ་ནས།
བའི་གསུང་གི་རྒྱལ་པ་འཆོ་བྱེད་གཞོན་ནུ་ཡིན། དེའི་རྒྱལ་པ་གཡུ་ཐོག་ཡོན་
ཏན་མགོན་པོ་ཡིན། དེའི་རྣམ་ཐར་བྱ་བ་པོ་ཀོང་པོ་བདེ་རྒྱལ་ཡིན་པས་ཁོང་
གདན་དྲོངས་ཤིག་གསུངས་ཏེ་ཁྲིའི་ཁར་བཞག་པ་སོགས་དངོས་དང་ཉམས་

སྤང་སྤྱ་ཚོགས་པའི་རྒྱལ་པོ་ཉེན་ནས་གཡུ་ཐོག་པ་ཆེན་པོར་ཐེངས་ཁ་ཤས་སྤྱ་
 ཡང་ཡང་བྱས་པའི་མཐར་གཡུ་ཐོག་པ་ཉེན་ནས་གསུངས་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེའི་
 རེས་སྤྱ་རྒྱུད་འཛིན་རྣམས་ཀྱིས་རིམ་པ་པོ་ཞིན་ཁ་སྐོར་མཛད་པ་ལྱིས་སྤྱ་རྒྱུད་
 འཛིན་དུ་གཏོགས་པ་རྩ་ལྷན་གྱུ་བ་བཟ་ཤིས་ཀྱིས་ཚམ་སྤྱིག་མཛད་པའམ་
 རྒྱལ་ས་ཐེབ་བྱས་ཏེ་ད་ལྟའི་རྣམ་ཐར་འདི་གྱུ་བ་པ་ཞིག་རེད། ཡིན་ནའང་རྣམ་
 ཐར་དུ་གཡུ་ཐོག་པའི་གདུང་བརྒྱུད་གསུངས་པའི་སྐབས་སྤྱ་རའི་གདུང་བརྒྱུད་
 དཔལ་ལྷན་ལྷན་གྱུ་བ་དེ་ཉིད་གསོ་དབྱུང་བསྐྱེད་པའི་སྐོར་བྱས་ཏེ་འགྲོ་བ་ནད་
 པ་ལ་སྐྱུ་པའི་རྒྱལ་ལྱིས་འགྲོ་དོན་བྱེད། ལྟར་པར་བདུད་ཚི་སྐྱེན་གྱུ་བ་ལ་
 གསར་བའི་རྒྱལ་ལྱིས་ཉམས་ལེན་བྱེད་ཅིང་ལྷག་པར་ང་གཡུ་ཐོག་མགོན་པོའི་
 རྣམ་ཐར་བསྐྱིགས་ནས་འགྲོ་དོན་བྱེད་གསུངས་པ་དང་། ཡང་མཇུག་ཏུ་གཡུ་
 ཐོག་བརྒྱུད་པ་འཛིན་པའི་རིགས་ཀྱི་བྱ། །རྩ་ལྷན་གྱུ་བ་བཟ་ཤིས་བདག་གིས་
 ཐེབས། །ཞེས་པའི་རྩ་ལྷན་གཉིས་མིག་ཅིག་ཡིན་མིན་ལ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་
 མ་ཆོད་པ་དང་ལྷ་བ་པོ་དང་ཚམ་སྤྱིག་པའི་རྣམ་ཐར་གྱི་ཡིག་ཆ་ཏུ་ཅང་དགོན་
 པའི་དེའི་སྐོར་གསལ་ཁོ་འགོད་མ་གྱུ་བ་པ་ལ་རེས་སྤྱ་ཞེས་འབྱུག་གནང་
 རོགས། །

དཀར་ཆག

དང་ཕྱི།

ཚུམ་བུ་རྩོད་མདོར་བསྟན། (1)

[illegible]
$$\dots\dots\dots (1)$$

གཉིས་པ།

ཚཱ་བ་པོ་དེ་སྟོང་སྟེར་མདོར་བསྟན། (305)

ཏུམ་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་པ་སྐུ་པ་ཅན་གྱི་མཁུན་པའི་ལྷོ་གཞུགས་མཁུ་པ་
 དང་ལྷུ་པ་པའི་ཕ་རྒྱ་ཏུ་སྐྱེ་པ་རིགས་པ་རྒྱུའི་ལྷུ་པ་དང་ལ་ལུ་ཐོག་
 གསར་མཁུན་ཏུ་མཁུན་པའི་རྒྱལ་པ་ཐང་པ་བཞུགས་སོ། །

..... (309)